

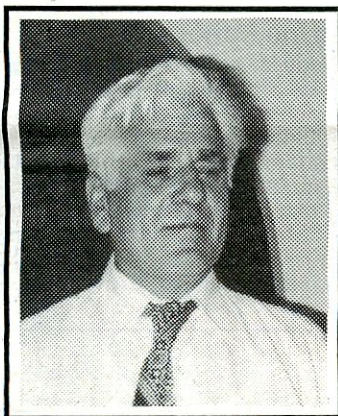
GLAS

SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

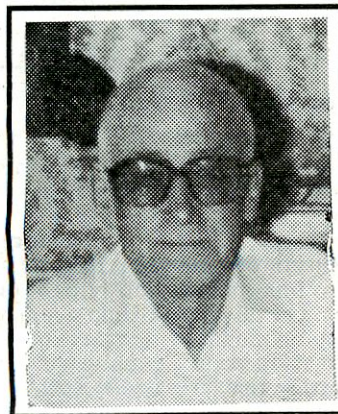
AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK — 14-dnevnik, cena \$ 2.00 — THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

25. 10. 1995

ODŠLA STA...

Stanko Aster Stater, str. 8

Jože Čuješ, str. 9

MOST LJUBEZNI - BRIDGE OF LOVE

Mladinski koncert **21** Youth Concert
Sydney, 30. september 1995

Tudi letošnji mladinski koncert je, tako kot vsako leto, potekal v organizaciji slovenskih verskih središč. Zakaj letos ni bilo folklornih skupin iz Melbourn, Canberre? Zakaj ni bilo nikogar iz Adelaide ali New Castla? Nobenega talenta iz sydneyškega slovenskega kluba Triglav? Kje so mladinski pevski zbori? Takšna in še nešteto drugih vprašanj je nanizala v svojem poročilu Danica Petrič iz Sydneya. Str. 7

Matthew Košorok z učiteljico Narelle Volkner

V TEJ ŠTEVILKI ŠE

Ameriški astronomi odkrili življenje v vesolju
str. 2

Filatelija Mavra Vodopivec Adelaide
str. 3

Še en hrabri slovenski vojak iz preteklosti Andrej baron Čehovin
str. 6

Nova revija izdala Slovensko kroniko XX. stoletja
str. 6

V AVSTRALIJI BO...

Prim. dr. Marjan Skalicky, str. 10

Wendy Cestnik in Sabina Vogrin

PRVA SLOVENSKA TELEVIZIJSKA ODDAJA V MELBOURNU

Melbourne - Slovenski narodni svet Viktorije bo pričel na TV kanalu 31 z rednimi slovenskimi programi. Prvi, polurni program bo posvečen peti obletnici plebiscita v Sloveniji in bo na sporedu v sredo, 6. decembra 1995 ob 20.30. Vsakdo se lahko priključi na kanal 31; za več informacij prisluhnite radijskim programom.

English Page for the whole Family - Page 11

Spoštovane bralke, dragi bralci! Opazili boste, da smo v tokratni številki zašli mimo ustaljenega koncepta. Prispevkov je bilo namreč toliko, da jih je nekaj moralo ostati v uredniškem predalu. Ponovno prosim poročevalce, da skrajšajo svoje članke in se predvsem omejijo na informacijo, sicer si bom to pravico vzela sama. Ker smo že pri vaših prispevkih, bi vas tudi prosila, da ne pošiljate istih člankov *Mislim* - reviji za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji in nam - *Glasu Slovenije*.

Pater Bazilij, ki *Misli* ureja, se je namreč v pravkar objavljeni številki potožil, da nekatere bralce moti, če so v obeh glasilih napisane iste stvari. Ne bi rad, da bi mu kdo očital, da članke prepisuje, saj ga *Glas*, kot 14-dnevnik res vedno (in nehoti) prehitijo. Namen *Misli* in tudi *Glasa Slovenije* ni, da bi prinašala čisto sveže novice. Za potešitev takšnih želja bo treba naročiti dnevnik *Delo* ali *Slovenca* iz Slovenije in morda odšteti nekaj več denarja (okrog \$ 700.00 na leto) in ne dolar ali dva po številki (\$ 12.00 oz. \$ 50.00 na leto). In še takrat bodo novice stare vsaj sedem dni.

IZ DNEVNIKA

Stanke Gregorič
UREDNIČE

Rada bi povedala, da *Misli* in *Glas Slovenije* nista bila nikoli konkurenta, urednika obeh sva se včasih posvetovala, si izmenjala kakšno fotografijo, pater Bazilij pa je polni dve leti objavljal oglas za naš časnik. Popolnoma pobegniti od istih informacij pa je nemogoče; recimo pri obvestilih Veleposlaništva, morda pri filateliji in podobno. Končno pa tudi na TV vsak dan spremljamo ene in iste novice vsaj 3-4 krat na različnih kanalih. Oba lista tudi ne bere hkrati isto število bralcev, eni so naročeni na enega, drugi na drugega. Sicer pa se *Glas Slovenije* s številom svojih naročnikov ne more niti primerjati z *Mislimi*. Krivično se mi tudi zdi, da patra Bazilija zdaj, ko je po 22 letih urejanja *Misli* malce opešal zaradi starosti in drugih obveznosti, priganjate zakaj ni točen, zakaj to in zakaj ono. V času dolgih let, ko so se rojevala in umirala druga glasila je edini vzdržal, čeprav je bil včasih zaradi svojih stališč tudi zaničevan; danes se je pokazalo, da je imel marsikdaj prav. Kdor ni nikolo delal tak časnik si ne more niti predstavljati dela, obveznosti, pritiska (kontinuitete), ki ga moramo na ramenih nositi mi uredniki — amaterji. Zdi se mi, da so nekateri rojaki v Avstraliji preveč razvajeni kar se tiska tiče — vse bi radi zastonj, ali za malo denarja veliko. Da je temu tako kaže v našem primeru tudi podatek, da so moje prošnje naj naročniki poravnajo naročnino pri tridesetih (30) še vedno naletele na gluha ušesa, čeprav je od datuma izida naročnine preteklo že kar 4,6,7 mesecevali več. Mi smo se torej pripravljani za vas odrekati normalnemu življenju in marsikateremu dolarju, vam pa je težko vreči "goldinarček" v "prosjaški klobuk"! ja, prav tako se počutim, ko vsako leto prosjačim naj se poravnajo naročnine (tako se je vsa dolga leta godilo tudi patru, saj je bilo marsikomu težko odšteti tistih borih \$ 10-12.00). Z naročninami bi morali pri našem listu shajati vsaj od junija do februarja, potem najti "injekcijo" in zvoziti do junija. Če naročnin ne bo poplačalo teh 30 naročnikov imamo denarja samo še za dve številki. Popolnoma krivično pa se mi tudi zdi pričakovari denar od dobrotnikov, saj večkrat slišimo: naj da, saj ima! Nihče si ni ustvaril kapitala zato, da bi podpiral druge, ali dal zato, ker nekdo drugi noče dati. Žal mi je tistih naročnikov, ki svoje obveznosti vedno pravočasno poravnajo in morajo kar naprej brati ene in iste očitke. Ali ne bi bila sramota, da avstralski Slovenci ne bi mogli obdržati niti tako skromnega časopiseca kot je *Glas Slovenije*? In to zaradi tako banalnega razloga kot je nekaj dolarčkov? Pa brez zamere!

Vaša Stanka

Gregorič

ZANIMIVO,
KAJNE?

Draga Slovenija

Francoska turistična agencija Rev'Vacances v pariškem Mondu ponuja obisk Ljubljane, "baročne prestolnice majhne neodvisne republike, ki spominja na Tirolsko in jo prizadene, če jo pomotoma zamenjajo z nekdanjo Jugoslavijo". Tridnevno bivanje z letalskim prevozom vred je na voljo za 3.200 frankov. Vikend v New Yorku je komaj za tisočaka dražji, deset dni na Maldivskih otokih (v Indijskem oceanu) pa si francoski turisti lahko privoščijo za 4.990 frankov — v obeh primerih je letalski prevoz kajpak vračunan. Je Slovenija za sedmimi morji? Ali pa nekdo na njen račun na debelo služi? se sprašuje Delo.

"Barbara" je spet na suhem

Pred kratkim so na Bledu na jezersko obalo potegnili pletno z imenom Barbara. Julija letos jo je 22 metrov globoko potopil še (ne)znani storilec. Lastnik Janko Poklukar, ki ob službi tudi čolnari, jo je tudi sam dlje časa iskal. Zdaj razmišljajo, da bi lahko bil neznanec, ki je pletno obtežil s kamenjem, tudi domačin, eden od blejskih čolnarjev, saj razprtije med blejskimi čolnarji trajajo že dlje časa. Mogoče bo več spoštovanja plovnega reda prihodnjo sezono, ko naj bi menda le določili, kdo bo dobil koncesijo za prevoze na otok.

TUDI zanimivo
TO JE SVET

Ameriški astronomi odkrili življenje v vesolju

Astronomi z univerze ameriške zvezne države Illinois v mestu Urbana naj bi prvič globoko v vesolju odkrili sledove življenja, je sporočila ruska vsedržavna televizija ORT. S pomočjo radioteleskopa v plinskih oblakih Rimske ceste so našli molekulo, ki ima pomembno vlogo pri oblikovanju življenja. Gre za aminokislino glicin, ki je navzoča pri nastanku mnogih vrst beljakovin. To naj bi potrjevalo tezo, da razen na Zemlji tudi drugje v vesolju obstaja ali pa se rojeva življenje. Znano je, da je bila omenjena aminokislina v razvoju biologije Zemlje zelo pomembna. Astronomi so našli glicin na področju aktivnega nastajanja zvezd na razdalji 23 tisoč svetlobnih let od našega planeta.

TEČAJNA LISTA - slovenskih tolarjev (SIT)

Oktober 1995

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	91.1558	91.7044
Nemčija	1 DEM	83.5947	84.0977
ZDA	1 USD	118.7630	119.4778

Srednji tečaj hrvaške kune: 2255.2126 SIT za 100 kun
Srednji tečaj italijanske lire: 7.4170 SIT za 100 lir

Pred nami so vsi sveti — dan mrtvih.
Podarimo svojim sorodnikom, prijateljem in
znancem toplo misel, kakšno svečko ali
rožico. Naj počivajo v miru!

Pišejo nam...

Draga gospa Stanka!

Kot ste vedno, boste okoli Božiča še bolj zaposleni, zato Vam z veseljem raje danes pošiljam knjigo "Pozdravi iz slovenskih krajev". To darilo je za Vaš trud kot glavna in odgovorna urednica našega slovenskega časopisa Glas Slovenije. Upam, da Vam bo knjiga všeč.

Za Božične praznike želim Vam in Vaši družini vsega dobrega, predvsem pa ljubega zdravja! Isto tudi vsem naročnikom! Z iskrenimi pozdravi

Korl Hren, NSW

Urednica: Spoštovani in naš zvesti bralec gospod Hren! Res se vam iz srca zahvaljujem za vašo toplo misel, knjiga mi bo ostala za vedno v spomin na konec "garaškega" leta 1995. Ostanite nam zdravi, imejte lep Božič in srečno novo leto - to želim vam in vaši soprogi.

Spoštovana urednica Glasu Slovenije!

Ker je bila pri objavi programa za koncert Štajerskih 7 v New Castlu objavljena le moja telefonska številka, Vas prosim, da pripisete tudi številko Marije Grosman. Vnaprej se Vam zahvaljujem za uslugo.

Zelo me zanima iz G.S. opis TV serije "Big Picture", ki jo predvaja kanal 2 ob sredah in sem zelo vesel, da ste tako močno udarili "žebelj po glavi". Hvala in še naprej tako... Vaš bralec, z najlepšim pozdravom

Ivo Klopčič, New Castle

Urednica: G. Klopčič in ga. Grosman, lep pozdrav iz uredništva in upam, da bosta zadovoljna. Objavljamo pa še vajini fotografiji, ki se je že pred meseci znašla v našem uredništvu.

*

Vstopnice za koncert Štajerskih 7 v New Castlu, ki bo v petek, 24. novembra lahko rezervirate pri

Mariji Grosman, telefon: 049-548619; ali pri Ivu Klopčiču, telefon: 049-523 884.

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City
TEL.: (06) 243 4830 FAX: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov:
Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.
Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure;
uradne ure od 10.00-14.00 ure.

Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar. Ataše za konzularne zadeve: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hut, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

Filatelija

Poroča
Mavra Vodopivec
iz Adelaide

ZAHVALA

Dragi rojaki!

Minilo je že več mesecev od žalostne in tragične nesreče naše družine. Odšla so tri čudovita mlada življenja in v naših družinah je nastala praznina.

Srčna in iskrena je bila Vaša pomoč: darovali ste svoj čas, cvetje - denarno pomoč Domu počitka Matere Romane v Kew, Melbourne. Vsem slovenskim organizacijam, verskim središčem, medijem in posameznikom iskrena hvala za vse storjeno in za izkazano sožalje.

Naše misli so z Vami
Družine Leber, Van de Laak in Zerjal

KONZULAT AVSTRALIJE
Častni konzul Viktor Baraga
Dunajska 22, LJUBLJANA 61 000, SLOVENIJA
Telefon: + 61/ 1327 341
Fax: + 61/ 1331 052

Drnovšek v ZDA

Z zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem in slovenskim veleposlanikom pri OZN dr. Danilom Türkcom se je sestel z generalnim sekretarjem OZN, po tem srečanju pa je govoril na jubilejnim 50. zasedanju generalne skupščine OZN. Dr. Janez Drnovšek se je sestel s slovensko-ameriško poslovno skupino, si ogledal poslovne prostore LBS banke na 52. ulici in trgovino Rogaške na Madison aveniji, edino maloprodajno trgovino, ki jo ima kako slovensko podjetje v ZDA. Udeležil se je tudi sprejema pri ameriškem predsedniškem paru v newyorški javni knjižnici.

Slovenski predsednik Milan Kučan v ZDA

Slovenski predsednik se je na jubilejnim vrhu ZN sestel s številnimi državniki. Med njimi z generalnim guvernerjem Avstralije Billom Haydnom, s predsednikom Estonije, z madžarskim kolegom, z veleposlanico OZN Madeleine Albright, z bolgarskim predsednikom in s španskim premierom. Po uvodni slovesnosti v generalni skupščini, se je predsednik Kučan srečal še z iranskim zunanjim ministrom, z avstrijskim predsednikom Thomasom Klestilom, ki ga je seznanil s slovenskimi ocenami proslave ob 75. obletnici koroškega plebiscita. Sestel se je še s hrvaškim predsednikom dr. Franjom Tuđzmanom, s katerim sta se strinjala, da bi bilo zelo koristno, če bi se državi sporazumeli o meji v Piranskem zalivu. Tuđzman je Kučanu še omenil, da je Hrvaška zelo zainteresirana za tranzitno pot prek Maribora in predlagal, da bi se oba predsednika takoj po volitvah dobila na delovnem sestanku.

Drnovšek in Arafat 13. oktobra dobila sredozemsko nagrado

Slovenski premier dr. Janez Drnovšek in palestinski predsednik Jaser Arafat sta prva dobitnika sredozemske nagrade, ki jo podeljuje Forum iz Crans-Montane, so potrdili na sedežu fundacije Forum Univerzale v Ženevi. Sredozemski forum v La Valletti prirejajo letos prvič, postal pa naj bi srečanje visokih političnih osebnosti, bančnikov in znanstvenikov iz držav tega območja.

Nov prispevek k venetologiji

V veliki Smeltovi dvorani v Ljubljani je bila pred dnevi mogočna manifestacija slovenske zavesti in novega vrednotenja naše narodne identitete, ki sta jo odmevno spodbudili obe, ta večer predstavljeni knjigi: *Etruščani in Veneti*, zbornik, ki ga je uredil in izdal Ivan Tomažič z Dunaja, ter *Slovenija, podoba evropskega naroda* avtorja Jožka Šavlija. Tudi angleški in nemški prevod sta že pripravljena, treba je le dodatnih finančnih sredstev (saj n.pr.

pater Tomažič za vseh pet knjig, ki jih je izdal, doslej še ni dobil niti tolarja). Op.u.: Avstralski Slovenci! Ali ne bi bilo lepo, da bi tudi mi, po dolgem času zopet prispevali kak dolarček za tako pozitivno akcijo?

Društvo za ureditev zamolčanih grobov

je v nedeljo, 15. oktobra organiziralo blagoslov obnovljene kapele Sv. Krvi v Mozlju. Kapela je bila zgrajena leta 1589, prenovljena v letih 1866, 1912 in 1926, porušena pa je bila leta 1954. Sorodniki in prijatelji iz domovine in tujine so v spomin na pobite in padle ter v okupatorjevih in komunističnih taboriščih umrle pripadnike nacionalne ilegale v letih 1941 in 1945 in kasneje, ruševine kapele obnovili.

V procesu proti "četverici" pričal Janša

Pred preiskovalno komisijo, ki preiskuje odgovornost nosilcev političnih funkcij v procesu proti četverici, je Janez Janša 20. oktobra predočil dokumente, ki pričajo, da so bile aretacije v letu 1988 politično motivirane in da sta slovenska politika in udba najmanj tri tedne izdelovali načrte, kako obračunati z nastajajočo opozicijo. Vrh slovenske partije z Milanom Kučanom na čelu je vedel za aretacije in jih nenazadnje odobril kot dokaz Beogradu, da se borijo proti skupnemu sovražniku, so zapisali v tedenski informaciji SDSS.

Predsednik Združene liste socialdemokratov Janez Kocijančič na sodišču

Kocijančič se bo ponovno znašel na sodišču. Tožita ga dva delavca podjetja Adria Airways, katerega direktor je bil. Ne samo da je Kocijančiču uspelo v času, ko je vodil omenjeno podjetje pridelati 264 mio DEM izgube, tudi z zaposlenimi ima očitno še vedno neporavnane račune, saj jih je brez utemeljenih razlogov odpuščal iz službe.

Ustanovljen Univerzitetni znanstveni forum

SDSS (Socialdemokratska stranka Slovenije, predsednik Janez Janša) je ustanovila ta forum zato, da se bo ukvarjal s vprašanji razvoja slovenske družbe povezanimi z dejavnostjo univerze in znanosti. V forum se je že na ustanovnem kongresu vključilo več kot 50 univerzitetnih profesorjev, doktorjev znanosti in vidnih raziskovalcev z znanstvenih inštitutov, predsednik je postal univ. prof. dr. Anton Jeglič. Glede na škodo, ki so jo univerzi, znanosti in gospodarstvu povzročila desetletja komunističnega režima, se bodo pri forumu prizadevali za resnično avtonomijo univerze in znanosti, njuno odprtost in povezanost s svetom.

Zbiranje podpisov za referendum o odvzemu slovenskega državljanstva neslovenskim državljanom

V toku je 60-dnevni rok, v katerem lahko poslanci Poljšak in Lap iz Slovenskih narodnih demokratov (SND) ter Matuš iz Slovenske ljudske stranke (SLS) zberejo 40.000 podpisov za razpis referenduma, ali naj bi 'neslovenskim državljanom' slovensko državljanstvo odvzeli. Zanimivo bo, kako bo na to reagiral ombudsman. Leta 1990 je namreč tedanja skupščina vsem, ki so imeli tedaj v Sloveniji stalno prebivališče, zagotovila možnost pridobitve državljanstva, če so to želeli; vsa ta zagotovila je uzakonil kasneje tudi 'zakon o državljanstvu' pa tudi 'temljna listina o državni samostojnosti in neodvisnosti' in 'ustavni zakon o izvedbi te listine'. Poleg tega tudi ustava prepoveduje 'zakonsko poseganje v že pridobljene pravice'. Če bo zbrano potrebno število podpisov, bo moral državni zbor referendum razpisati, v tem primeru pa čakajo Slovenijo, po mnenju nekaterih, žolčni notranji prepiri, novi konflikti, predvsem s Hrvaško in neizogibne kritike iz tujine.

Pri Microsoftu pripravljajo še Office 95 v slovenščini

Slovinci so izredno dobro sprejeli prevedeni Word, saj je razmerje med prodajo ameriške in slovenske različice kar 9 proti 1 v korist slednje. Zato so se odločili, da bo z operacijskim sistemom Windows 95 Slovincem na voljo preveden program za urejanje preglednic Excel in nastavitveni program za celoten programski skupek Office 95.

V Sloveniji nekaj tisoč milijarderjev?

Od 5. do 9. oktobra je bil v Celovcu mednarodni sejem *Denar in vrednost*. Sejem je bil zanimiv tudi za Slovence, saj je po avstrijskih podatkih v Sloveniji nekaj tisoč milijarderjev, tako je vsaj trdil direktor sejma dr. Hans-Jorh Pawlik.

Vlada očita Svetovnemu slovenskemu kongresu-KS neupravičeno oddajanje prostorov v najem

V pogodbi je bilo določeno, da SSK-Konferenca za Slovenijo uporablja prostore v Cankarjevi ul. (v isti stavbi kot je SIM) izključno za lastne dejavnosti. Ti pa so s filozofsko fakulteto sklenili pogodbo, po kateri so dajali prostore v najem tudi njim in s tem, po mnenju vlade, pridobili nezakonite premoženjske koristi. Kot vse izgleda bo zadevo na sodišču uredil v prid SSK sedanji predsednik Konference za Slovenijo Danijel Starman, ki je eden najboljših slovenskih odvetnikov.

Maribor — Obrali so najstarejšo trto na svetu. Mestni viničar mag. Tone Zafošnik zatrjuje, da mariborska starka še nikoli ni bila tako lepa. Govoril je seveda o žametovki z Lenta, katere varuh je. Na trgatve, ki je bila 8. oktobra, je prišlo vodstvo slovenske države, konzularni zbor in delegacija prijateljskih mest ter seveda veliko število drugih obiskovalcev. Trta zadnja leta rodi izredno lepe grozde, v povprečju težke 35 dekagramov. Nalašč pa jo negujejo tako, da ne rodi preveč, saj jo bodo le na tak način še dolgo ohranili. Tone Zafošnik pa ne bdi samo nad starko v Lentu, ampak tudi nad množico njenih mladik, ki jih je že nekaj sto povsod po Sloveniji.

Goričko — Turistična kmetija Ferencovih (Anton Kaus) iz Krašč in domača kmetijska svetovalna služba sta pripravila t.i. koruzne dneve na Goričkem. Skuhali in razstavili so številne jedi iz koruze, pa tudi izdelke domače obrti. Gostje so ročno trgali in ličkali koruzo, potem pa je bilo na vrsti tekmovanje in pletenje domačih izdelkov iz koruznega ličja.

Portorož — Nov kongresni center. V Grand hotelu Emona na Bernardinu so odprli center, ki je ena največjih letošnjih naložb v slovenski turizem in pomembna pridobitev za obalni turizem.

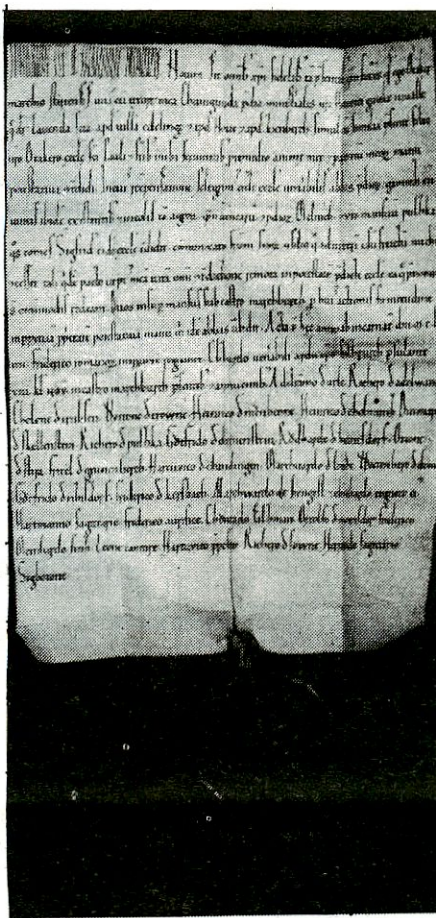
Radenci — Novi bazeni v Radencih že dobivajo končno podobo. Medtem, ko so letošnje poletje gostje že uživali v kopanju v zunanjem termalnem bazenu, so v njihovi neposredni bližini ropotali stroji mariborskega Konstruktorja. Nov bazenski kompleks s termalno vodo, ki so ga začeli graditi maja letos, morajo dokončati do aprila prihodnjega leta.

Lig — Jeseni je čas trgatve, obiranja jabolk, stikanja za različnimi plodovi v gozdovih in njihovem obrobju, skratka opravil, ki združujejo prijetno s koristnim. Jesen je letos v Sloveniji še posebej lepa in je tudi obdobje, ko zadiši po pečenem kostanju. Tudi na Primorskem, natančneje na Ligu nad kanalom ob Soči, vasici, ki leži tik ob italijanski meji so priredili praznik kostanja, saj tam dobro obrodi. V zanimivem sprevodu niso prikazali le tamkajšnjih običajev, ampak so si obiskovalci lahko ogledali oziroma okusili na najrazličnejše načine pripravljen kostanj, vključno kostanjeve potice.

Velike Lašče — V Velikih Laščah so letos prvič praznovali občinski praznik. Ob tej priložnosti so blagoslovili obnovljeno župnijsko cerkev, pripravili več prireditev, koncert domačih pevskih zborov, nastopil pa je tudi komorni zbor Ave iz Ljubljane. Mašo je vodil škof Jože Kvas.

Maribor — po praznik mesta 831 let nazaj?

Tudi po zadnji seji mestnega sveta še ni jasno, kateri datum bo praznik mestne občine Maribor: ali 20. oktober, ko je bil leta 1164 Maribor prvič omenjen (listina je na fotografiji), ali pa 23. november, dan, ko je general Maister osvobodil mesto. Svetniki so se sporazumeli, da bodo spominski dnevi mesta: 29. april, dan prve akcije proti nemškemu okupatorju, 4. september, dan, ko je Slomšek leta 1859 prenesel sedež škofije v Maribor, in tudi 23. maj, ko so bili pekarski dogodki. Maribor praznuje letos 136-letnico ustanovitve Visoke bogoslovne šole, 20-letnico delovanja univerze in 36-letnico visokega šolstva.

Listina iz leta 1164, ko je bil Maribor prvič omenjen

Celje — Dragoceno odkritje nad Gornjim Gradom. V cerkvi v Florjanu so restavtorji ob letnici 1094 odkrili tudi ostanke romanske zgradbe. Gre za eno najstarejših cerkev v Sloveniji in pod ometom v ladji so odkrili dve romanski okenci z dekorativno poslikavo. To je eno največjih odkritij iz časa romanike na Slovenskem, saj oken s takšno poslikavo ni nikjer drugje. Pri enem od njih je ohranjen lesen okvir za "zasteklitve", kar je še dodatna redkost. Odkrili so tudi romansko poslikavo okenskih ostenj in notranjščine. Sicer je v cerkvi pet poslikav iz različnih časovnih obdobj.

Negova — V naselju, razprostrtem na terasi nad osrednjim delom ščavniške doline 285 metrov nad morjem, stoji Negovski grad. Ta spada med spomenike prve kategorije. Prav zaradi tega si v ustreznih službah občine Gornja Radgona prizadevajo, da bi grad ohranili v prvotni obliki. Leta 1938 je grad prizadel večji požar, zato še vedno ni v celoti obnovljen. Polpretekli čas tej obnovi namreč ni bil posebno naklonjen.

Pilštajn — Že od leta 1431 pripravljajo v Pilštajnu na Kozjanskem Miholov sejem, imenovan po farnem patronu. Pred kratkim so postavili na glavnem trgu stojnice z vsemi mogočimi dobrotami. Letos so prikazali obdelovanje vinograda in trgatve, vse pa so spremljali domači pevci.

Vipava — Kakšna bo usoda Lanthierijevega dvorca? O graščini v središču Vipave bodo odločali letošnjo jesen. Prej je bila v lasti JLA, zdaj pa sameva in razpada. Predvidevajo, da bo obnovljena stavba hotel in kongresno središče, v njej naj bi bila še poročna kapela in prostor za kulturne prireditve. Nekateri pa so za to, da bi bila v graščini igralnica. Morda bo padla končna odločitev šele na referendumu.

Turnišče — V Turnišču je bila leta 1663 zgrajena baročna stavba, ki jo je do leta 1927 upravljala cerkev, nato so bile kar dvajset let v njej šolske sestre, ki so poučevale otroke. Leta 1949 so se morale izseliti, saj je bila stavba nacionalizirana. Po denacionalizaciji je prišla stavba v last Frančiškanskega brezmadežnega reda, potem je bila več let prazna in je začela propadati. Turniška župnija, ki letos praznuje 900-letnico, se je odločila staro župnišče obnoviti.

Ljubljana — Sedanja železniška postaja je bila prava sramota za Ljubljano. O njenem obnavljanju se je že veliko govorilo. Ker se za 150-letnico prihoda prvega vlaka na Slovensko že pripravljajo, so se Slovenske železnice odločile, da bodo k temu dodale svoje prav s prenovijo glavne stavbe na železniški postaji, ki je že v toku.

Žalec — Ob 100-letnici Turističnega društva in 30-letnici mesta Žalec so na ploščadi Mestnega trga odprli mestni vodnjak, ki simbolizira hmeljsko kobulo.

Podčetrtek — V Atomskih toplicah prenavljajo hotel, prvi del prenove bo končan do 1. novembra, po drugi etapi junija prihodnje leto pa bo v hotelu 104 postelj več.

Mala Polana — Oče Beltinške bande Vlado Kreslin v družbi novinarja Štefana Cmeja obnavlja Copekov mlin v Mali Polani. Nova

CELOVEC

Praznovanje 75-letnice koroškega plebiscita se je v marsičem razlikovalo od prejšnjih 10.-oktobrskih proslav. Ozračje je bilo dokaj bolj sproščeno, dejstvo, da je tokrat prvič spregovoril pripadnik slovenske narodne skupnosti v slovenščini, pa je dalo jubileju posebno noto, je v *Našem tedniku* zapisal Janko Kulmesch in dodal, da je vzrokov za to več. V Avstriji oz. na Koroškem vedno bolj sooblikujejo javno življenje pripadniki mlajše generacije, ki se ni šolala v času nacizma ali neposredno po koncu 2. vojne in ta generacija je bolj odprta in neobremenjena.

CELOVEC

Pred Mohorjevo so blagoslovili jeklen spomenik, ki je edinstven po svoji zamisli in podobi. Je "Kraj srečanja", nanaša se na 75-letnico plebiscita, opozarja pa javnost na to, da je Celovec glavno mesto obeh narodov.

GORICA

Protest pred Kmečko banko v Gorici je bil izraz nezadovoljstva Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini, ker se država ne zmeni za njihov gospodarski in kulturni položaj. Udeležilo se ga je precēj Goričanov, solastnikov banke in bančnih komitentov. Potekalo pa je dvojezično. Zahtevali so, da goriški Slovenci dobijo Kmečko banko spet v svoje roke.

BEOGRAD

Beograjski katoliški nadškof France Perko je napovedal svoj odstop, ob uradnem obisku Vatikana bo uradno zaprosil zanj. Za ta korak naj bi se odločil zaradi zdravstvenih razlogov, saj boleha za rakom in je za odstop zaprosil že pred dvema letoma, vendar je tedaj Vatikan njegovo prošnjo zavrnil z utemeljitvijo, da bo v Beogradu ostal, dokler se ne uredijo razmere v nekdanji Jugoslaviji.

GORNJA BRANICA

Pred nekaj tedni so se spomnili in primerno počastili še enega hrabrega slovenskega vojaka iz preteklosti. Gre za Andreja barona Čehovina, ki se je rodil leta 1810 v vasi Dolanci pri Branici in je postal eden najuspešnejših topniških častnikov v armadi slavnega maršala Radetzkega. Zaradi zaslug na bojnem polju si je prislužil kar šest visokih odlikovanj, med katerimi tudi odlikovanje Marije Terezije, ki mu je prinesel plemeniti naslov barona. Za tiste čase je bilo to nekaj nepojmljivega, kajti oficirji so lahko postali le sinovi plemenitašev. Andrej Čehovin pa je bil navaden kmečki fant in se je do uspehov dokopal le s svojo trmo, požrtvovalnostjo in hrabrostjo. Zaradi šibkega zdravja pa je umrl leta 1855, star komaj 45 let. Veliko let po njegovi smrti so mu domačini postavili skoraj pred domačo hišo veličasten spomenik, fašistične oblasti so ga hotele kasneje porušiti. Neke noči leta 1927 so ga domačini naskrivaj razstavili in zakopali na bližnji travnik. Tam je ostal zakopan in pozabljen do pred nekaj leti, ko so ga brez posebnih svečanosti ponovno postavili.

To "pomanjkljivost" pa so popravili pred kratkim in zraven priredili še veliko svečanost.

NOVA REVIIJA

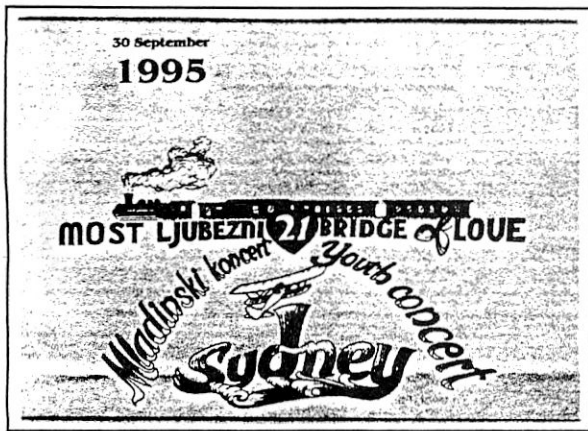
Založba *Nova revija* je izdala prvega od dveh zvezkov obsežne *Slovenske kronike XX. stoletja*, ki zajema čas od 1900 do 1941, drugi del izide novembra. Dosedanjim odmevnim izdajam, prispevkom za slovenski nacionalni program v 57. številki *Nove revije*, zborniku *Slovenci in prihodnost* in drugim so zdaj dodali obsežno *Slovensko kroniko XX. stoletja*. Obračun s stoletjem v obliki niza več kot osemsto poljudno napisanih "zgodb" je delo osemindvajsetih slovenskih zgodovinarjev mlajše in srednje generacije.

Slovenka Maksima Gasparija — Z geslom leta 1903 ustanovljenega akademskega kluba na Dunaju študirajočih slovenskih slikarjev

INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE

je objavil članek z naslovom *Slovenija, svetla točka na Balkanu*, ki govori o slovenskih gospodarskih dosežkih in morebitnem vnovičnem tesnejšem sodelovanju z drugimi republikami nekdanje Jugoslavije. Avtor članka James Hanson predstavlja Slovenijo kot najbogatejšo državo nekdanjega vzhodnega bloka in pravi, da je problem Slovenije v tem, da noče tujih vlaganj. Igor Strminšek, namestnik direktorja Urada za makroekonomske analize pravi: "Slovenija kratko malo ne potrebuje tujih vlaganj in to tolarju povzroča probleme. Državnih prihrankov je dovolj, da lahko z njimi pokrijemo oboje - devizne rezerve in kapitalne investicije." Kljub pomanjkanju zanimanja Slovenije pa se na leto v državo vendarle steče okrog sto milijonov dolarjev. Slovenija skuša problem majhnosti preseči z vrsto sporazumov o območjih proste trgovine z državami nekdanjega vzhodnega bloka in s članstvom v Cefti, največ pa si obeta od pridruženega članstva v Evropsko Unijo. Slovenska prihodnost se je za 180 stopinj obrnila proti Severu in Zahodu in v skladu s tem se bo razvijalo tudi gospodarstvo. Neke zahodni menedžer, ki ni hotel biti imenovan je izjavil: "Zaradi sovrastva na Balkanu bomo potrebovali srbska podjetja v Srbiji, hrvaška na Hrvaškem in slovenska v Sloveniji še nadaljnjih 50 let."

21. Mladinski koncert

Piše Danica Petrič

Vsako leto, skozi 21 let se že veselimo mladinskega koncerta v organizaciji slovenskih verskih središč. Moja ideja za geslo letošnjega koncerta je bila: "Rastemo — želimo biti z vami!", ki ga lahko razložim takole: 21 let stara sem prišla v Avstralijo, 21 let sem poročena in s temi koncerti sem rasla v ženo in mater. Rasla sem s temi sivimi glavami, ki so se v veliki večini koncerta udeležile. Pričakovala sem, da se bo z melbournskega avtobusa vsula mladina...pa ni bilo tako, imeli so še dvanajst prostih sedežev in najprej sem zagledala starejše, s seboj so pripeljali marljivega Lentija Lenka, Barbaro Smrdel, sestri Wendi in Kristino Cestnik, Sabino Vogrin in druge, vsi so nastopali pri posameznih točkah. Folklorne skupine pa ni bilo, čeprav imajo v Viktoriji več slovenskih klubov. Iz Canberre je prišel en sam človek, ki je sicer odličen kitarist - L. Kavaš, a kje je bila Ljuba Pribac s svojo folklorno skupino?

Sydneyčani s potniki iz Melbourn

Iz Wollongonga, ki je tako blizu Sydneya je prišel le odličen harmonikaš Peter Grivec. Nikogar ni bilo, ki bi zastopal New Castle! Nikogar iz Adelaide! Nikogar - nobenega talenta iz sydneyanskega kluba Triglav. Iz Queenslanda je prišla le odlična plesalka 12-letna Melissa Creevey. Edini, ki se je predstavil s plesnimi skupinami, folkloro in Jazz-om je bil Slovensko društvo Sydney, ki so ga zastopali tudi odlični harmonikaš Rudi Črnčec, solo pevka 9-letna Riannon Šernek ter recitatorica Danica (pesnica) in njena 12-letna hčerka Barbara Petrič. Navdušeno smo pozdravili tudi novi sydneyanski trio "The big Bang Theory", ki ga sestavljajo Damjan Nemeš, Robert Fišer in Rudi Črnčec (tokrat kot bobnar).

Ugibam, kaj se je v Avstraliji zgodilo z mladinskimi pevskega zbori? Tudi našega sydneyanskega, ki je bil napovedan v programu, ni bilo.

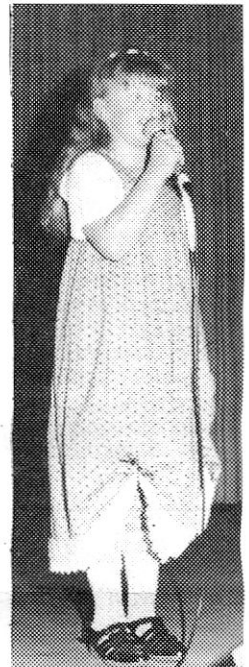
Naši mladi organizatorji Slovenian Youth Production so imeli pri koncertu veliko skrbi in dela in koncert je potekal tehnično brezhibno. Tudi v kuhinji so marljive mame stregle v soboto in nedeljo.

Nastopajoči pa so bili eden boljši od drugega. Navdušila sta Erik Toni in Jackie Renoer, ki sta igrala harmoniki. Mathew Košorok je začel igrati kitaro, ko mu je bilo 6 let in zdaj z enajstim leti igra že kot pravi mojster. Tanja in Amanda Andrejaš sta v duetu igrali klavir. Teresa Rede pa solo. Iz Viktorije sta nas zelo presenetili Wendy Cestnik in Sabina Vogrin, ki sta peli in recitirali šaljivo pesem Kajetana Koviča "Križem kraž". Ko pa je mlada Wendy še zapela ob glasbeni spremljavi Lentija Lenka, smo v njej res odkrili mnogo talentov. Za Lentija pa že tako in tako vemo, da je vsestranski talent.

Vsak Slovenec je lahko ponosen na tako mladino, pa vendar...napake so bile letos preveč očitne, da bi lahko zamižali. Sydneyanska skupnost se resno sprašuje: Kje je bila sydneyanska mladina? ki naj bi se udeležila koncerta vsaj kot gledalci. Jih je zvalil "Oktober fest" ali "Bathurst dirke"? In ko smo izvedeli kje naši gostje iz Melbourn prenočujejo in kdo bo koncert napovedoval, smo onemeli od presenečenja. Ali je mogoče, da verska središča, ki so koncert organizirala, dovolijo, da si mladi izberejo motel le pet minut stran od King Krosa? Merrylands je v centru Sydneya, moteli so vsepovsod, tudi blizu naše cerkve in ne bi jim bilo treba za 15 minut zamuditi svete maše. Koncert je napovedovala in reševala sramoto mladinskega koncerta Martha Magajna. Res je dala vse od sebe, toda v narodno nošo bi se lahko oblekla, je nekdo pripomnil. No, obleka ni bila tako važna kot dejstvo, da organizatorji niso iskali in našli otroka ali mladenko. Pred nami je 22. koncert v Melbournu...ob napakah se učimo!

Melissa Creevey,
baletni narodni ples

Riannon Šernek
"Fly with me on
my magic Carpet"

Folklorna skupina SDS

Stanko Aster Stater

IN MEMORIAM

Odšel je...kar nenadoma nas je presenetil in se 27. septembra 1995 umaknil k večnemu počitku naš "gromovnik" Stanko Aster Stater. Iz prvega zakona je zapustil tri hčere in enega sina. Iz drugega pa dva sina in hčerko (Stanče, Aleksander in Nataša), stare komaj dvanajst, devet, štiri leta. Pokopali smo ga 4. oktobra na slovenskem pokopališču v Rokwoodu.

V Merrylandsu pri Svetem Rafaelu v Sydneyu je daroval zanj sv. mašo pater Valerijan Jenko; tu smo Stankota tudi zadnjič videli v krsti pred oltarjem. Pater nam je povedal o njegovem zelo zanimivem življenju. Po maši pa je Danica Petrič prebrala Stankotovo pesem: SLOVENEK SEM, ki jo je napisal na Marijin praznik 15. avgusta 1953. Ljenko Urbančič je posvetil Stanku sledeče besede:

Prispevek in fotografije Jože Košorok

Slovenec sem!

1. Slovenec sem...! Pesel: zvest Slovenec!
Slovensko srčkan, gojem, govorim!
Svoj Narod ljubim, branim, zanj gorim:
moj Dom, ljubezen moja, kras in vrlac!
2. Kat Oče, Mati, Aha Ti nižno pela,
in Sestre v milih glasnik do ti vili,
ker cvetke svoje silune njim jočvile,
Aak pesem moja da bi ti donela!
3. Poždravlina vsa moja Domovina:
moj Trst, Gorica, Bled, Bohinj, Ljubljana,
Triglav, Snežnik Aer Rožna na doline!
4. Ljubezen moja...! A cvetjem posejana,
opojnost duče in srca milina...
moj Dom!..., moj Apev Ti je beseda doma!

Stanko Aster Stater

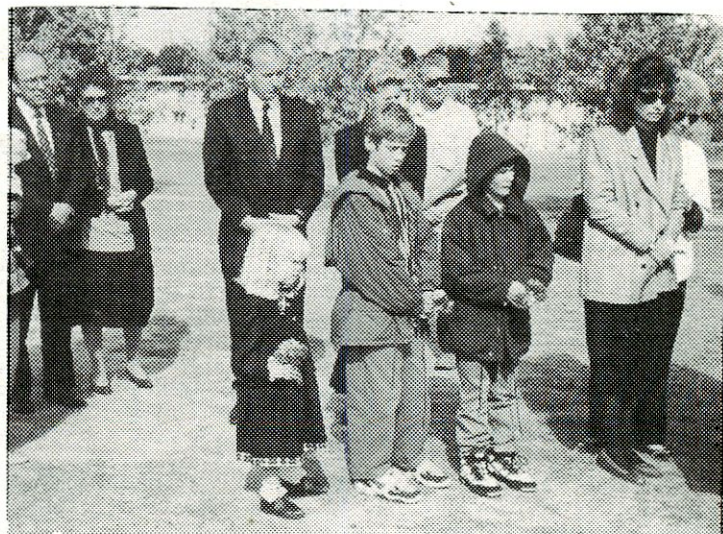
15. 8. 1953.

Vale, Aster s Tater

Stanko Filipčič je bil s Tater pri Brkinih, materino dekleško ime je bilo Aster. S takim novim imenom se je pred leti pridružil avstralski Demokratiški Delavski stranki (DLP). Novo ime mu je pomagalo pri volitvah, zakaj ponekateri tukajšnji državljani volijo kar po abecednem redu. Očitno pa tudi to ni pomagalo, da bi postal narodni poslanec. In kakšna škoda zares, saj silovito bi znal zagrmeti v skupščini, da bi se zbudila vsa pospaneta. 73-letni Stanko je bil mojih let. Skozi državljansko vojno sva bila za nasprotnimi barikadami, vendar sva si bila v kasnejših avstralskih letih vedno blizu. Očitno kokarde in uniforme ne ukazujejo srčnim utripom. Denimo mojega očeta. Pred prvo svetovno vojno je v Trstu nosil avstrijsko c.kr. (op.p.: cesarsko kraljevo) uniformo. Pod čako, okrašeno z dvoglavim habsburškim orlom pa so kipele sila nevarne, puntarske, protinemške, slovenske, jugoslovanske in slovanske misli. Stanko je bil vedno narodnjak in ni klonil pod italijanskim fašističnim zatiranjem, niti kasnejšim boljševikom. Kot aktiven član slovenske primorske revolucionarne organizacije TIGR je znal oceniti delovanje in namene rdečih nasilnežev. Čeprav je pripadal partizanski brkinski brigadi, se je kar se da upiral vsiljeni peterokraki. Stanko je bil med tistimi, ki so ob slovenski pomladi zastavili svoje sile in se pridružili Demosu, demokratskemu bloku v domovini, iz katerega je pognala neodvisna in svobodna Slovenija. V naših starih letih se vse pogosteje poslavljamo od mnogih rojakov. Nekateri odhajajo z napovedjo, daljšo ali krajšo, drugi nepričakovano. Zakaj smrt — kot kontrabantarji — ve za vsa mogoča pota. Stanko Filipčič, na krsto smo ti položili slovensko trobojnico v družbi z zastavo naše druge domovine...

Ljenko Urbančič

Jože Čuješ

IN MEMORIAM

V nedeljo, 8. oktobra 1995 je v Brisbanu preminul naš rojak Jože Čuješ, markantna oseba, dolgoletni vodilni društveni in kulturni delavec slovenske skupnosti v Sydneyu. Pred dobrimi osmimi leti je šel v zaslužen pokoj, užival ga je le polne štiri mesece, saj je zbolel in od takrat si ni več opomogel. Z ženo sta se odselila v Melbourne, nato v Brisbane, v bližino sinu Juriju, ki tam službuje.

Jože je bil rojen na zelenem Štajerskem leta 1923, otroška leta je preživel v Celju in v Šmarju pri Jelšah, končal je učiteljske v Ljubljani, kjer ga je zatekla vojna. Namesto za katedro v razred, so ga Italijani poslali v taborišče Gonars. Po kapitulaciji Italije je po sili razmer stopil med domobrance, kjer je do konca vojne častnikoval na Notranjskem.

Maja 1945 je nastopil pot begunca - križev pot tolikih Slovencev. Na Koroškem je za las ušel transportu nasilne repatriacije, ki je tisoče potisnil na pogubno pot v Kočevski Rog, Teharje in še kam. V Celovcu se je pri zasedbeni angleški vojaški upravi zaposlil pri založbi "Koroške kronike", ki jo je izdajala britanska obveščevalna služba, pri kateri je izšel po vojni tudi prvi slovenski časopis "Koroška kronika" in cela vrsta knjig, po katerih so Slovenci z veseljem segali. Leta 1949 je izšla tudi knjiga za šole "Pregled slovenskega slovstva", ki jo je priredil Jože Čuješ. V Celovcu je v teh letih sodeloval na radiu in prirejal oddaje za Slovence.

Ze leta 1947 se je začelo "preseljevanje narodov" sto in sto tisočev beguncev iz vzhodne Evrope v prekomorske dežele. Tudi Jože se je odločil in odpotoval s številnimi Slovenci v Avstralijo. Ena prvih njegovih postaj in delovnih mest je bil sydneyški predel St. Marys, kjer je bilo še nekaj let zbirno taborišče priseljencev. In tu je dejansko iskati prve zametke slovenstva v Sydneyu. Na njegovo posredovanje in željo zosterih Slovencev sta v tem času prispela v Avstralijo iz ZDA patra Beno in Klavdij. Tako so se rodile "Misli", še danes izhajajoč slovenski verski mesečnik. Jože je izdajal nekaj časa laični časopis "Slovenska Kronika". Kmalu si je našel tudi življenjsko sopotnico, se poročil in dobil sina Jurija.

V letih 1950-1960 in čez, je v Avstralijo pljusnil val priseljencev — beguncev iz Slovenije, ki se sicer nismo identificirali kot vojni politični izseljenci, čeprav smo bili posredno ali neposredno rezultat in žrtve poveljnega režima v domovini. Napočil je čas in potreba po občasnem združevanju in po smotrnejšem organiziranju v slovenska društva. Ne vem, če je bil Jože soustanovitelj Slovenskega društva Sydney, vem pa, da je ob mojem prihodu v Sydney leta 1960 že režiral slovenske igre in da je v omenjenem društvu vrsto let predsedoval in sploh bil gonilna sila slovenstva. Vedno je bil poln idej in načrtov. V okviru društva in skupno s p. Bernardom je bila organizirana Slomškova šola, poučevalo se je sprva v Leichardtu, Canley Valeyu in celo nekaj časa v privatni garaži v Condel Parku. Tudi sam je poučeval, sestavil in uredil lično brošuro "Prvi koraki". Ti razredi so dali vidne rezultate. Jože si je prizadeval, da dobimo iz Slovenije nune, predvsem je imel v mislih šolske sestre. Tudi ta njegova zamisel se je uresničila.

Leta hitro minevajo in časi se spreminjajo...v Avstraliji so se etnične skupine začele odpirati navzven in zapuščati vsaka svoj geto. Tako tudi mi Slovenci. Tudi takratna Jugoslavija je na široko odprla svoje meje. Avstralija je začela uvajati politiko večnacionalnosti in multikulture. Slovenska skupnost se je začela povezovati z domovino in navezovati kulturne stike. Za razliko od Argentine, se v Avstraliji nismo mogli napajati iz lastnih sil. Verjetno je radi tega prišlo do razkola v slovenski skupnosti v Sydneyu in tudi drugod po svetu. Ni družbe, ki bi bila statična, vsaka se spreminja — posledica tega je bil takratni novo

nastali Triglav (slovensko društvo) in druge organizacije. Za te spremembe je bil "največ kriv" Jože Čuješ in skupina okrog njega; čas pa je pokazal, da se je ravno zaradi tega slovenstvo v Sydneyu razmahnilo in dobilo svoj polet. Kakorkoli je že bilo, imam občutek, da je bil Jože mož vizij in da je živel le za slovenstvo in Slovence — to mu je bil življenjski cilj.

Jože je bil torej organizator, pisal in urejeval je več društvenih glasil, kar nad dvanajst let je pisal in skrbel za slovensko stran v tedniku "Novo doba". Sodeloval je pri vseh večjih organizacijah in projektih. Bil je dolgoletni član Slovenskega šolskega odbora za NSW, soustanovitelj SALUK-a in radijskih oddaj, saj je bil prvi koordinator in vse do bolezni nepogrešljiv napovedovalec. Bil je tudi član raznih odborov in tako naprej in tako dalje...

Kdorkoli bo kdaj pisal kroniko o Slovencih v Sydneyu ne bo mogel obiti imena JOŽE ČUJEŠ. S svojim delom je dajal pečat in smer slovenstva!

Njegovo delo je bilo znano tudi v Sloveniji. Priznanje zanj je dobil šele v takoiimenovani "slovenski pomladi" — takratna slovenska oblast ga je odlikovala z visokim odlikovanjem. V Beogradu ga je podpisal današnji ministrski predsednik dr. Janez Drnovšek, takrat predsednik SFRJ. Danes, v trenutni nacionalni evforiji, to morda zveni dokaj "jugoslovansko", toda kdor misli tako, dela Jožetu krivico, saj sta bila tudi n.pr. dr. Korošec in Cankar "Jugoslovana". Vsak po svoje sta kljub vsemu velika Slovenca! Tako tudi Jože, bil je samo Slovenec in velik rodoljub z avstralskim državljanstvom — potreba in realnost! Jugoslovanstvo pa — kot potrebno zlo! Samostojnost in nodvisnost Slovenije je sprejel kot nagrado in plačilo za vse tiste, ki so se stoletja na ta ali oni način borili za slovenstvo. Bilo je vredno doživeti ta trenutek!

Jožetov vzornik je bil Slomšek. Oboževal ga je s pobožnostjo, žal ni dočakal leta 1996, papeževga obiska v Sloveniji in Slomškove posvetitve.

Ko sem ga pred meseci obiskal v Brisbanu, sem bil prijetno presenečen kako pogumno je prenašal svojo bolezen. Bil je vedrega duha, stal je pokončen o in z belo brado se mi je zdel kot kak slovenski očak. O marsičem sva se še pogovorila, obujala spomine...

Bil sem tudi priča, ko mu je pater Valerijan podelil sveto obhajilo; kot zadnje popotnico pa je prejel le zakrament ob ponovnem obisku patra Valrijana avgusta letos...tako je odšel v večnost spravljen s svetom.

Še beseda o njegovi življenjski sopotnici Galiji. Dolga leta smo bili prijatelji in dobro jo poznam, vendar me je znova presenetila kako potrpežljivo je negovala Jožeta, kako zvesto mu je stala ob strani v njegovih težkih trenutkih. Galija ni bila slovenskega rodu, bila je iz Litve, naučila pa se je slovenskega jezika in tudi sina Jurija je učila govoriti slovensko. Še danes, in čeprav je Jurij ravnatelj avstralske šole z mamó govorita slovensko.

Jože in Galija sta pred leti prvič (in zadnjič) po 40. letih obiskala Slovenijo, Galija je bila navdušena...ves njen trud za slovenstvo je bil poplačan!

Zvesta družica je Jožetu do zadnjega brala slovenske časopise in revije: Rodno grudo, Misli, Glas Slovenije, pisma svojcev in prijateljev.

Pogrebni obred je v Queenslandu opravil, edini iz Sydneya, pater Valerijan, mašo pa sta v Sydneyu darovala v slovenski cerkvi 14. oktobra patra Tomaž in Valerijan.

Soprogi Galiji, sinu Juriju z družino in vsem njegovim sorodnikom v imenu številnih prijateljev in znancev iskreno sožalje. Sočustvujemo z vami!

Slovenci v domovini in tujini pa so lahko samo ponosni na može kot je bil Jože Čuješ.

Pokoj tvoji duši, naš dragi Jože in naj ti bo lahka avstralska zemlja!

Lojze Košorok

Prim. dr. Marjan Skalicky v Avstraliji

Z ansamblom Štajerskih 7 bo iz Maribora v Avstralijo dopotoval tudi prim. dr. Marjan Skalicky, eden vodečih slovenskih internistov - gastroenterologov, ki se bo od 3. do 6. decembra 1995 udeležil Svetovnega kongresa gastroenterologov na Tajskem. Slovenci se bodo lahko srečevali z njim na koncertih ansambla Štajerskih 7, v Sydneyu pa pripravlja sestanek z njim Danica Petrič v nedeljo, 19. novembra, po sveti maši v Verskem in kulturnem središču Merrylands.

Prim. dr. Marjan Skalicky za Glas Slovenije...

O sebi in gastroenterologiji

Vso srednjo šolo sem želel postati arhitekt, vendar sem se zaradi grde pisave, katero težko preberem tudi sam, odločil za študij medicine. Pred 24 leti sem diplomiral na medicinski fakulteti v Ljubljani ter se takoj zaposlil v Mariborski bolnišnici. Dobil sem mesto internista s kasnejšo opredelitvijo za gastroenterologa.

Ko je prišel na naš oddelek UZ (ultra zvok), to je bilo daljnega leta 1976, je bil to za nas zgodovinski strokovni napredek. Dolgoletno rutinsko delo sem dopolnil s podiplomskim študijem UZ v Zagrebu, kjer sem leta 1990 magistriral. Kot prvi sem leta 1993 uvedel v Sloveniji endoskopski UZ kot revolucionarno preiskovalno novost. Gre za preiskavo, s katero si na televizijskem ekranu ogledamo notranjost požiralnika, želodca in dvanajstnika, ter po dodatnem UZ pregledu z isto aparaturo iz prej opisanih organov navzven, torej v notranjosti telesa, pregledamo okolišne organe kot so del srca, žil, jeter, trebušne slinavke, žolčnika, žolčnih poti, limfnih žlez itd. Metoda je naš paradni konj, saj imamo v Mariboru največ izkušenj v slovenskih medicinskih krogih na področju gastroenterologije. Šef oddelka za gastroenterologijo in endoskopijo sem od leta 1989. Na osnovi strokovno organizacijskega dela mi je bil od ministra za zdravstvo podeljen naziv "primarij".

Razen medicine mi je velik hobi navtika oziroma plovba. S pomočjo prijateljev sem si zgradil že tri ladje, od tega dve jadrnici za križarjenje po morju in eno motorno za plovbo po rekah in jezerih. Za mene tudi ni življenja brez glasbe, kar sem lahko izživel z igranjem na trombon. Ob četrtkih zahajam v Rotary club Maribor, v katerem sem tudi član upravnega odbora. Tako, to je bilo nekaj besed iz mojega življenja, v katerega sem zakoračil leta 1946.

V Mariboru novi interni oddelek bolnišnice

Septembra letos je bil dograjen interni oddelek bolnišnice Maribor s sredstvi 5. samoprispevka občanov Maribora in okolice.

Ko pišem te vrstice, delamo in zdravimo bolnike v teh novih prostorih že mesec dni. To je čas, v katerem sem spoznal, kako so bolniki srečni, da je referendum o gradnji uspel.

V skupni stavbi so bili na novo zgrajeni oddelki za:

- gastroenterologijo in endoskopijo
- kardiologijo in angiologijo
- hematologijo in onkologijo
- diabetes z endokrinologijo

Skupno je bilo tako zgrajenih 172 postelj, katere so bile prej locirane v stari, več kot 150 letni stavbi, s sobami po deset postelj, ter straniščem za štirideset bolnikov. Današnje bolniške sobe štejejo tri postelje, imajo lasten WC, tuš, ter telefonsko zvezo, kar je za svetovne razmere visok standard. Razen bolniških prostorov je bil tudi zgrajen dodatni trakt za ambulantne in pripadajoče funkcionalne namene. Na gastroenterološkem oddelku, kjer sem šef, razpolagamo s 35 posteljami. Za ležeče paciente, kakor tudi za tiste, ki pridejo na enodnevne preglede, skrbi 16 zdravnikov, 15 medicinskih sester s svojo administracijo.

Najmodernejše preiskave opravljamo z endoskopskimi aparati najnovejše generacije, laserskimi aparati, endoskopskim UZ, dopler UZ, za prekrvavitve, kakor tudi ostale laboratorijske preiskave. Razen rutinskih in dnevnih preiskav opravimo veliko število urgentnih, to pomeni, da poteka delo 24 ur na dan.

Z dograditvijo novega internega oddelka, se je tudi končala izgradnja bolnišnice na osnovi samoodločanja oz. referenduma prebivalcev. Tako so Mariborčani pomagali zgraditi SVOJO moderno bolnišnico v SVOJEM mestu ob Dravi.

Prim. dr. Marjan Skalicky, dr. med.

Z naslednjo številko

Glas Slovenije

uvaja novi stolpec

GLAS MLADINE

Mladenke in mladeniči!

Pišite za Glas Slovenije

aforizmi

Žarko Petan

Velike ideje se porodijo v srcu, pametne v glavi.

Moj pisalni stroj ima eno samo napako: moram tipkati nanj, sicer ne piše.

Vprašali so me, kje bi rad umrl, če bi lahko izbral, v Benetkah ali v Nici? Odgovoril sem: Najraje bi umrl v dvaindvajsetem stoletju.

Spomin ni nikoli samokritičen.

NEWS FROM SLOVENIA

Area (sq km)	20,256
Population	1,990,600
Population growth (%)	-0.3
Density (inhabs. / sq km)	98.3
Population of Ljubljana (capital)	271,900

Members of a visiting Australian Parliamentary delegation to Slovenia commented that there is great scope for the further development of links between Slovenia and Australia, particularly in the economic field. "During our visit we have gained very positive impression of this country, its people and its prospects," said Leo McLeay, the leader of the delegation and Chairman of Slovenia Friendship Group in the Australian Parliament. "Slovenia's success in achieving strong economic growth, security and political stability carries with it the potential for further expansion of bilateral trade and other forms of economic cooperation between the two countries." The Australian delegation, comprising McLeay, Senator Paul Calvert, Senator Bob Woods and Senator Key Denman, visited Slovenia few days ago. The delegation was impressed with the port facilities at Koper — Slovenia has a great potential as an access point to Europe.

On January 1992, Australia became the first country outside the European Union to recognise Slovenia as an independent state. Bilateral ties between Slovenia and Australia are supported by the significant Slovene community in Australia.

Slovene President Milan Kučan and Premier

dr. Janez Drnovšek are at the moment in USA. Drnovšek's talk with President Clinton was friendly and open; Clinton knows the situation in Slovenia, its economic results and political stability. He expects Slovenia to become a NATO member and a member of other integrations soon. Prime Minister Drnovšek briefed President Clinton with Slovenia's problems and open questions: arms embargo, succession problems of former Yugoslavia, relations with Italy and Croatia etc. Clinton said that so called Federal Republic of Yugoslavia (Serbia and Montenegro) cannot expect it would be the only successor to former Yugoslavia. This was the first Slovene-American meeting at such level. US Secretary of State Warren Christopher, US Ambassador to the UN Madeleine Albright, President's Counsellor for National Security Anthony Lake also participated in the meeting.

Slovene Premier dr. Drnovšek addressed a letter to his Croatian counterpart Nikica Valentič, letter exposes some arguments which appeared as topics at Drnovšek-Valentič meeting on 20 September in Maribor. Slovene Premier added in the letter that Slovenia has not changed its standpoint concerning the solution to the issue of the Piran Bay. Slovenia will insist on its demand that Piran Bay should not be divided and that Slovenia should be granted territorial exit to international waters.

Slovene Premier dr. Janez Drnovšek was the first speaker to address the UN General Assembly in the general discussion. He stressed the need for reforms in the UN an importance of everybody's respecting democracy and principles in international relations.

Over thousand spectators including Slovene President Milan Kučan and his wife Štefka witnessed grape picking from a 400 years old vine in Maribor. The event was also attended by representatives of diplomatic and consular corpses to Slovenia from the US, Austria, Albania, France, Poland and other countries. The grapes were picked by "brači" from Šempeter near Maribor, who sung a Slovene folk song.

Pensions and other related incomes will increase by 1.6 per cent in November. The average gross salary amounted to SIT 112,895 (US\$ 945). The new lowest pension base will be SIT 45,516.43, the lowest pension for full pension term and farmer's and combatant's pension SIT 38,688.96, the lowest pension SIT 15,930.75 and the highest SIT 230,813.19. The total number of pensions paid out in September amounted to 437,749.

The 1995 General Assembly of the World Association of Travel Agencies (WATA) was held from 15 to 20 October at Bled. Several interesting issues were discussed, especially those concerning operating technology in tourist agencies and regional aspects of their operating. Approximately a hundred representatives from 40 countries attended the Assembly. Lufthansa was chosen as the best air carrier, Sheraton as the best hotel chain, Royal Caribbean Cruise the best cruising company and the Geneva EIBTM fair the best fair.

The 5th Slovene Advertising Festival wound up in Portorož with the awards ceremony.

The Ljubljana agency Futura is the Slovene agency of the year, being awarded two gold and six silver situats. The highest award, the gold rose, was awarded to the Futura by President of Slovene Chamber of Economy Jožko Cuk. 82 Slovene advertising agencies, medias and advertisers participated in this international festival titled Golden Drum.

The organizers of the Borštnik Meeting, the traditional Slovene theatre festival at which prizes are awarded, is presenting this year's jubilee 30th Borštnik Meeting.

Slovenia Celebrates 100th Anniversary of First Film. Slovenes had the opportunity to see the first film in the country as soon as on 16 November 1896, only a year after the first World Fair in Paris. The first film was shown at the "Pri Maliču Hotel" in Ljubljana. Film has since become a means, a symbol of the freedom of creation. Since 1948, when the first Slovene film "Na svoji zemlji" (On our own soil) was produced, we developed also a 'filmic' way of thinking, said Slovene President Milan Kučan in his speech at the special ceremony dedicated to the 100th anniversary of the first film. After Kučan's speech a recently discovered Ernst Lubitsch's film "Ko sem bil mrtev" (When I was dead) of 1916 was shown among others. It was a world's pre-premiere of the film. Also shown was a Lumiere brothers' archive documentary of 1895, titled "The First Show", a gift of France to the Slovene Kinoteka. To mark the 100th anniversary of the first film an exhibition on the Ljubljana 'Kinematograf' from 1896 to 1918 was opened in the afternoon at the Slovene Museum of Theatre and Film.

The 6th international film festival "Film Art Fest" began on 19 October in Ljubljana. Approximately 60 films will be shown in the framework of the festival; it is not a competition. Its basic goal is to present recent non-commercial artistic films. Films that were awarded at international film festivals (Cannes, Venice, Berlin, Edinburgh) will be shown. One of the guests is American director Richard Kaplan.

euro
international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Štajerc stopi v ljubljansko kavarno in vpraša natakarja: "A imate oranžado?" "Ne, oranžade trenutno nimamo." "Kok to?" "Ja, kokto pa imamo!"

"Poglej čez cesto! Tamle gre moj bivši mož." "No - in?" "Iz njega sem naredila milijonarja." "In kaj je bil prej?" "Milijarder."

"Tinče, kaj meniš, ali bi bil Prešeren slaven, če bi živel v današnjem času?" "Seveda, saj bi bil najstarejši Slovenec!"

"Natakar temu golažu pa nekaj manjka!" "Nemogoče, saj smo vanj zmetali vse, kar je včeraj ostalo v kuhinji."

"V časopisu sem bral, da v New Yorku vsake pol ure povozijo enega človeka." "Ti, ta je pa res revež!"

GODOVNIKI

VSI SVETI

LENART

MIRKO

VSE NAJBOLJŠE

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00; polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE
Založnik: Založba GLAS
Ustanovitelji:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič
Upravni odbor:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič
Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 4 / 316 Dorset Rd. Boronia, Victoria 3155
Telefon-fax: (03) 9762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Danica Petrič, Vinko Rizmal, Jože Žohar
Logo: Frances Gelt Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila Veleposlaništva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney, Slovenec, Delo, Primorski dnevnik, Družina, Mladina, MAG, Svobodna Slovenija, Naša Slovenija, Rodna gruda, revija Slovenija, Nedelja, Naš tehnik, Mladika, Slo-Weekly, Lipov list, Turist in turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS (Melbourne, Sydney) in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci.

1/ Naročam Glas Slovenije
2/ Obnavljam naročnino
3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4 / 316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država

Poštna št.

Podpis

Datum